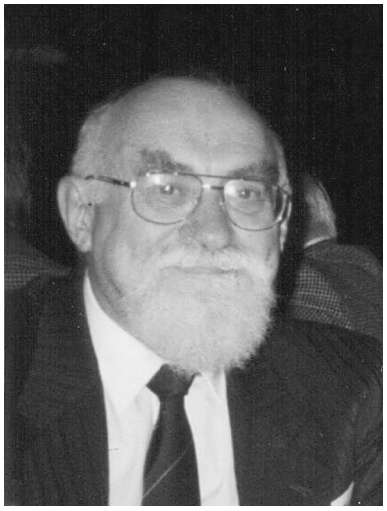
proLékaře.cz | 16.11.2026

Osobní zprávy

Životní jubileum

MUDr. Vladimír Veselý, CSc.

Rozhodla jsem se napsat pár řádek u příležitosti kulatého životního jubilea bývalého primáře Transfuzního oddělení Všeobecné fakultní nemocnice (TO VFN) MUDr. Vladimíra Veselého. Důvodů k zavzpomínání mám víc. Pracuji na transfuzním oddělení v Plzni a toto pracoviště bylo pro kolegu MUDr. Veselého výchozím pracovištěm v oboru transfuzního lékařství. Řadu let ho znám jako kolegu primáře a Vladimír po celou dobu práce v Praze neopustil své trvalé bydliště v Plzni, kde se setkáváme i jako přátelé.

Poněvadž znám až jeho pozdější pracovní kariéru, dovolila jsem si požádat o sepsání curricula, z kterého bych čerpala podklady k tomuto článku. Vladimír připravil rozsáhlé podklady, kde zachycuje detaily ze svého dětství a života týkající se nejen vlastní práce, ale i života v určité ideové době. Pro mladé to může být nesrozumitelné zdůrazňování některých skutečností, ale ti, kteří minulé období pamatují, pochopí, proč jsou pro lidi žijící a pracující v tomto období některé skutečnosti neopominutelné. Promýšlela jsem o výrazném zkrácení, ale poněvadž se jedná o vzpomínky neopakovatelné a zajímavé, velkou část z nich předkládám i těm, které to může zajímat a těm, kteří mají Vladimíra rádi. Vláďovi se omlouvám, pokud jsem přeci jen vynechala některé skutečnosti, které sám považuje za zásadní, ale vtěsnat celý život do pár stránek je skutečně náročné.

MUDr. Vladimír Veselý se narodil 30. 5. 1931 v Jindřichově Hradci učitelské rodině. Rané mládí prožil v pohraničním Starém Městě pod Landštejnem, tam také nastoupil do první třídy.

Citace:

…„V době mobilizace si pamatuji velmi dobře na noční stěhování na žebřiňáku s odstraňováním zátarasů do Třeště. V kanalizaci nové české školy vybuchla nálož. Dále jsem ve škole pokračoval v jednotřídce u rodinného řídicího v Bošilci, kde jsem si vysloužil snad jedinou písemnou poznámku v životě v chování: „těkavý“, což mi zřejmě zůstalo po celý život.

Od malička jsem sbíral motýly a brouky, otcovu náklonnost ke včelaření jsem však nezdědil pro špatné zkušenosti z mládí. Sdílel jsem však jeho nadání ke střelbě.

Těsně po válce jsem vstoupil ke skautům, jako čtrnáctiletý jsem obsazoval s oddílem pohraničí v Čámrsu – Číměři. Pomáhali jsme při senosečích. V noci jsme chodili na stráž s puškou, z Rakouska si docházeli vyhnaní Němci pro zanechaný majetek a dobytek. V r. 1947 jsem se zúčastnil Jamboree ve Francii s československou výpravou. Napřed jsme putovali po Vogézách týden a stravovali jsme se obecnou francouzskou stravou. Tam také jsem získal trvalý doživotní odpor k vyhlášené francouzské kuchyni, všechny naše oddíly také si dále volily vlastní vaření z nikoliv běžných francouzských surovin, ale anglických vojenských zásob. Poslední tábor v r. 1948 jsem jako rádce a zástupce vedoucího prakticky vedl, pak jsem však činnosti zanechal, s pionýry jsem nechtěl mít nic společného. Dal jsem se na létání, což mne drželo jako plachtařského instruktora a motorového pilota - vlekaře více než 50 let.

Původně se jubilant zajímal o přírodovědeckou fakultu, tam byl k otevření pouze parazitologický směr, na medicínu vzhledem k posudku neměl naději. Nastoupil proto ihned po maturitě do Biogeny, sérové stanice v Bohumilech u Jevan jako laborant, kde měl vzhledem ke svému věku velmi zajímavé zaměstnání. Posudek s doporučením na vysokou školu dostal jednoznačně kladný.

Po ukončení studia byl přidělen na Krajské transfuzní oddělení v Plzni a odolal dalším nabídkám z oční kliniky a pracovního lékařství. Přednostou byl nestraník prim. MUDr. Kulich s velkým pochopením pro klinickou spolupráci. Po krátkém zaškolení na rentgenologii prováděl skiaskopie u stovek dárců při předodběrovém vyšetření při výjezdech, začal učit na zdravotnické škole hematologii a transfuzní službu, později prováděl i tehdy neplacená paternitní vyšetření. Atestoval na interně v Plzni v nejkratším termínu na základě své praxe na interní klinice.

V r. 1961 se zúčastnil kurzu tropických nemocí, několik nabídek k výjezdu se však neuskutečnilo, takže atestoval ještě i z hematologie a transfuzního lékařství.

proLékaře.cz | 16.11.2026

Citace:

… „Náhle v pátek mi bylo oznámeno, že v pondělí letím s dalšími čtyřmi lékaři, jak se rychle zjistilo, všemi nestraníky, prý do nového špitálu v Asmaře v eritrejské části Etiopie. Po přistání nás však čekal obchodní zástupce, zahnal nás zpátky do letadla a pokračovali jsme do Addis Abeby. V největším africkém špitále, Itegue Menen Hospitalu, se 1800 lůžky v Asmaře a 35 převážně italskými lékaři, jsme měli narušit italský monopol. Po téměř měsíčním pobytu jsme byli posíleni o amharského administrátora, vrchní sestru a dva místní lékaře a přesunuti na původní plánovaná místa. V Asmaře byla americká retranslační stanice s 8000 posádkou a rodinnými příslušníky, z tohoto důvodu byla podmínkou etiopské strany vyslání nestraníků."

„Nastoupil jsem tehdy na internu jako zástupce. Dosavadní přednosta, Ital, se kterým jsem velmi dobře vycházel, si však po krátké době vzal dovolenou a odešel prý do Itálie, takže jsem převzal celé 300lůžkové oddělení a navíc dostal i infekční oddělení s dalšími 80 lůžky. Italové úmyslně udržovali špitál na nízké úrovni, movité solventní pacienty druhý den propouštěli a umísťovali do soukromých zařízení. Zásobování léky se zlepšilo, značně i nad tehdy běžnou úroveň v naší republice, neškolené řádové sestry byly nahrazovány absolventkami místní zdravotnické školy, na rozdíl od českých interen byly později výsledky léčení velmi přesvědčivé. Tento pobyt jak pracovně, tak i v soukromí, jsem považoval za nejšťastnější období svého života. V druhém roce po dohodě s vedoucím laboratoří MUDr. Šoustkem jsme zahájili transfuzní odběry do plastických vaků s vyšetřením na Eldon kartách ke kontrole personálu. Etiopská strana si vyžádala prodloužení původního dvouletého kontraktu ještě na třetí rok."

Návrat do republiky v r. 1967 byl velmi obtížný, bylo nutno vytvářet ztracené kontakty s nadúvazky a navíc, po r. 1968 byl zesílen politický tlak.

Citace:

…„Nastoupil jsem opět na laboratoře transfuzního oddělení, s obrovským pochopením prim. Kulicha jsme zaváděli s pomocí infekční kliniky detekci Australia antigenu – později HBs Ag. Přednášku o tomto vyšetření jsem přihlásil na konferenci DGTI (Deutsche Geselschaft für Transfusionmedizin und Imunohämatologie). Výjezd mi nebyl povolen, přednáška ale byla čtena a dostal jsem bezplatné členství se zasíláním literatury, což trvá dodnes. Prováděli jsme i plazmaferézy u pacientů v jaterním kómatu na infekční klinice. Po dohodě s interní klinikou a s prim. Tomším, kam patřila nemocniční hematologie, jsme převzali péči o asi 1000 interních hematologických pacientů. Na transfuzním oddělení byli koncentrováni a léčeni hemofilici z celého kraje, některým byl vydáván i kryoprecipitát f. VIII. k domácímu skladování a podání praktickým lékařem při prvních příznacích krvácení. Na ortopedické klinice byly zavedeny kloubní operace s krytím koncentrátem."

Od r. 1962 usiloval o kandidaturu (CSc.), jako nestraník musel čekat, prý až se naplní alespoň počet osmi straníků. Předložení dokumentů bylo umožněno v r. 1973, práci o HBsAg obhájil v r. 1975.

V r. 1974 mu bylo nabídnuto uvolněné vedoucí místo na Krajském transfuzním oddělení Středočeského kraje ve společném zařízení s pražským na Vinohradech. Přes velmi dobré uspokojení z práce na svém dosavadním pracovišti v Plzni nakonec toto místo přijal a vedl jej s výjezdovými přestávkami 30 let.

Citace:

… „Po plzeňském vzoru jsme zavedli plazmaferézy na českých plastických vacích vyráběných v Dalečíně a plněných a sterilizovaných u prim. Kulicha v Plzni přes značnou nepřízeň vojenských orgánů, které blokovaly koncentrovanou přípravu konzervačních roztoků pro krev a chtěli z vojenských důvodů udržet co nejvíc roztříštěnou místní výrobu v transfuzní službě. Na základě vojenských požadavků se hledalo umístění samostatného středočeského Krajského transfuzního oddělení na druhém břehu Vltavy, posledním návrhem skončila nemocnice na Zbraslavi, která byla uzavřena ze stavebních důvodů, úprava proběhla s minimálními perspektivními požadavky, které odpovídaly tehdy současnému žalostnému stavu české transfuzní služby."

Koncem r. 1979 byl požádán MZ, aby na 4 měsíce zastoupil na Maltě vedoucího lékaře transfuzního oddělení v největší nemocnici.

Citace:

…„Na pracovišti byli jednak příslušníci komunizmem zavánějící vládní strany, jednak opoziční nacionalisté, kteří se jej zprvu snažili vyprovokovat. Čeští lékaři nahrazovali chybějící stávkující lékaře s velkými nadúvazky v soukromí, závazky v nemocnici nechtěli plnit a i často emigrovali. Později i s touto v nemocnici silnou skupinou nacionalistů jsem velmi dobře spolupracoval, vysvětlil jsem svou přítomnost v nemocnici Hippokratovou přísahou.

Mimo své běžné zaměstnání v nemocnici jsem byl vyzván policií k odběru krve v demolovaném klubu politic-

proLékaře.cz | 16.11.2026

ké strany a vyšetření skvrn, vzorků krve, zda jsou lidské… vyšetřoval jsem zbytky tkáně z policistů vybuchlého člunu při likvidaci střelného prachu, musel jsem prokázat, zda jsou to zbytky lidské, aby mohly být pohřbeny.

Zavedl jsem používání plastických vaků včetně jednoduchého získávání krevní plazmy i získal několik nových přístrojů. Jen jednání jsem musel mít připraveno, Malťané na zdůvodňování nedávali, proto jsem používal později bezpečnou formulku, že se to tak dělá v St´. Thomas Hospitalu v Londýně. A to při vžitém nesmírném obdivu ke všemu anglickému plně zabíralo. Vlastní kartotéka rodinných dárců a odběry v nemocnici značně snížily nároky na centrální často omezované zásobování krví řádem křižáků, St. Johna a tím se zprvu napjaté vztahy značně zlepšily.

S kolegou prim. MUDr. V. Kulichem pracovali ve výboru hematologické společnosti a po revoluci navázali rychle mezinárodní styky zejména s ISBT (International Society for Blood Transfusion), kde se stal oslavenec později i členem výboru, dále s DGTI a Evropskou školou pro transfuzní lékařství. Uspořádali světový kongres transfuzní služby ISBT v Praze v r. 1991 (výbor ISBT velkoryse ponechal celý výtěžek 2,5 mil. Kč transfuzní sekci hematologické společnosti), zasloužili se o osamostatnění české Společnosti pro transfuzní lékařství a o opětovné vydávání českého transfuzního časopisu Transfuze dnes (původní Transfúzi vydával prim. MUDr. Kulich v Plzni od r. 1968 do r. 1976, do zákazu). MUDr. Veselý se stal také předsedou výboru České společnosti pro transfuzní lékařství.

Publikoval celkem více než 100 prací. Na plzeňském pracovišti se věnoval při spolupráci s gynekologicko-porodnickou klinikou získávání anti-D imunoglobulinu a prevenci izoimunizace. Dalšími publikovanými tématy bylo sledování hladin haptoglobinu při inkompatibilních transfuzích, vzduchové embolii, autotransfuzím a dalším. Značná část prací byla věnována léčení hemofilie od přípravy tehdy nejúčinnější léčby, kryoprecipitátu f. VIII, úspěšnému podávání při prvých komplikacích včetně pokusů o skladování a aplikaci doma, zajištění tehdy do té doby neprováděných náročných operací hemofiliků na ortopedické klinice a pravidelnému sledování hemofiliků. Další značná část prací byla věnována diagnostice původně „Australia antigenu“ (včetně jaterních biopsií u pozitivních dárců), výskytu a přenosu. Disertační práce k získání kandidatury CSc. byla zaměřena také na zdravotní stav dárců. Ve spolupráci se sportovním lékařstvím bylo publikováno několik prací o ergometrickém sledování dárců po dvou odběrech „erytrocytární masy“ a po následné retransfuzi, postupu, který se dodnes neoficiálně zneužívá zejména při cyklistických soutěžích.

Odborné publikace se týkaly i poznatků získaných při zahraničních misích. Vytvořil řadu praktických odborných příruček pro pracovníky transfuzních zařízení. Přednášel a vypracovával zprávy z dostupných cest do zahraničí, později opakovaně přednášel zejména v rámci Evropské školy pro transfuzní lékařství podporované italskou transfuzní společností a Radou Evropy.

Citace:

…„Za svůj neúspěch považuji především přetrvávající nedostatečnou plánovitou stavební koncentraci několika málo perspektivních zařízení zejména pro vyšetření, zpracování a zásobování české odebrané krve, zrušení instituce kvalifikovaných odborníků a nedostatečné zapojení transfuzní služby do výuky.“

V r. 2005 ve svých téměř 75 letech ukončil svou bohatou a přínosnou pracovní činnost, dění v oboru však sleduje dál.

Zdařile se vyrovnává s ledvinovým postižením s dialýzou a s chůzí po komplikovaném postižení kyčelního kloubu. Může se radovat ze svých dětí, které se vydaly v jeho šlépějích. Oba jsou lékaři ve FN v Plzni.

Vážený pane primáři, milý Vladimíre, děkujeme za pracovní nadšení a přínos našemu oboru a přejeme Ti do dalších let zdraví, spokojenost a stále „dobrý vítr“.

Prim. MUDr. Růžena Herynková
MUDr. V. Kulich a MUDr. V. Veselý